

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA
W TARNOBRZEGU**

na rok szkolny 2025/2026

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
5. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Tarnobrzegu.
6. Szkolny zestaw programów nauczania.

I. WSTĘP

Wychowanie – jest uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, a także odkrywaniem własnych możliwości, talentów, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest więc i budowaniem człowieczeństwa.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Tarnobrzegu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety CEA na dany rok szkolny.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki i problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora, sprawozdań kierownika sekcji, innych uwag i spostrzeżeń nauczycieli, uczniów i rodziców oraz wytycznych organu prowadzącego.

II. CELE I ZAŁOŻENIA

Celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest praca wychowawcza w oparciu o realizację obowiązkowego programu zajęć artystycznych, gdzie umuzykalnienie jest podstawowym środkiem wspomagającym ucznia i jego rodziców w procesie wychowawczym.

Wychowywanie to obowiązek każdego nauczyciela i pracownika Szkoły. Oznacza to, że w proces wychowawczy włączona jest cała społeczność szkolna – rodzice, nauczyciele, uczniowie i pracownicy szkoły. Wszyscy tworzymy środowisko wychowawcze, w którym dziecko ma szansę budowania własnej tożsamości, poczucia przynależności i odpowiedzialności, a także właściwych relacji – z dorosłymi i rówieśnikami.

Proces wychowawczy musi być obecny we wszystkich działaniach i we wszystkich relacjach z uczniem. Szczególną pozycję w tym procesie zajmują nauczyciele instrumentu głównego z racji indywidualizacji zajęć, podmiotowości ucznia i większych możliwości oddziaływań wychowawczych. Jednakże dopiero wspólne wysiłki wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły dają integralny wgląd w potrzeby uczniów i skuteczność mechanizmów wychowawczych. Kształcenie i wychowanie w szkole muzycznej ma na celu:

- 1) rozbudzenie i rozwijanie podstawowych zdolności muzycznych,
- 2) umuzykalnienie i przygotowanie wrażliwych i świadomych odbiorców muzyki,
- 3) przygotowanie podstawy do dalszego kształcenia zawodowego w szkole wyższego stopnia,
- 4) wychowanie osób oddziaływujących na otoczenie w sferze kultury,
- 5) przygotowanie do indywidualnego i zespołowego muzykowania,
- 6) przygotowanie do działalności w lokalnym ruchu amatorskim i lokalnym środowisku kulturalnym,
- 7) pomoc w osiągnięciu dojrzałej osobowości pod względem intelektualno-emojonalnym, duchowym, społecznym i fizycznym,
- 8) wprowadzenie w świat wartości uniwersalnych takich, jak m.in. ofiarność, altruizm, dobro, szlachetność, szacunek dla tradycji, kultury i spuścizny narodowej i światowej, patriotyzm,
- 9) formowanie poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
- 10) promowanie zdrowego trybu życia i dbałości o środowisko naturalne,

- 11) wspieranie uczniów ze środowisk migracyjnych,
- 12) formowanie poczucia własnej godności i szacunku dla godności innych osób,
- 13) dbałość o wszechstronny rozwój osobowy i zaszczepianie pożądanych wzorców postępowania.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i kształtowanie postawy dobrego obywatela.

III. MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą spełniającą wszelkie warunki, aby nasi uczniowie mogli jak najlepiej rozwijać swój talent muzyczny i wrażliwość artystyczną w atmosferze odpowiedzialności, kreatywności i dążenia do sukcesu.

Rozwijamy i kształtujemy charakter, osobowość, zaradność i zdyscyplinowanie, a przede wszystkim uzdolnienia muzyczne i ekspresję twórczą.

Dzięki wspólnej pracy nasz absolwent zostaje wyposażony w umiejętności i wiedzę umożliwiające mu dalsze kształcenie muzyczne.

Jesteśmy otwarci na współpracę z instytucjami kulturalnymi, oświatowymi, samorządem lokalnym oraz regionem.

Naszą dewizą jest dobro ucznia. Nasza szkoła jest miejscem, gdzie każdemu dajemy szansę stawania się wartościowym człowiekiem, otwartym na dobro i piękno oraz wprowadzającym w życie wartości humanistyczne.

IV. WIZJA SZKOŁY

Naszym celem jest przygotowanie ucznia do podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz wyposażenie go w taki zasób wiadomości i umiejętności, który pozwoli mu na samodzielną realizację marzeń i zamierzeń w przyszłym kształceniu.

1. Priorytetem jest rozwój muzyczny młodego człowieka, dla którego nauka i przebywanie w szkole jest radością, zaś dla jego pedagogów satysfakcją.
2. Oferta edukacyjna jest bogata przyciągająca kandydatów do szkoły, znanej z wysokiego poziomu nauczania, w której uczniowie mają możliwość rozwijania swoich muzycznych zdolności i zainteresowań.
3. Kadra pedagogiczna dysponuje bogatym doświadczeniem zawodowym, doskonali swoje kwalifikacje i jest otwarta na innowacje.
4. Szkoła tworzy środowisko przyjazne i bezpieczne dla ucznia, sprzyjające jego rozwojowi.
5. Absolwenci są starannie wykształceni, kreatywni i chętnie przyjmowani do szkół II stopnia, gdzie odnoszą sukcesy.

6. Szkoła włącza się aktywnie do wszelkich działań na rzecz środowiska lokalnego w celu podnoszenia kultury muzycznej.

7. Nauczyciele, rodzice i uczniowie wspólnie pracują nad kształtowaniem pozytywnego wizerunku szkoły.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- 1) przygotowany jest do kontynuowania nauki w średniej szkole muzycznej,
- 2) otwarty na uczenie się i stały rozwój, przejawia aktywność w różnych sferach życia,
- 3) kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- 4) zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- 5) szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- 6) prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- 7) zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- 8) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- 9) zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- 10) jest tolerancyjny wobec ludzi o odmiennych poglądach, przymiotach indywidualnych, różniących się pochodzeniem, kulturą i tradycją
- 11) korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- 12) świadomie podejmuje decyzje co do dalszej drogi rozwoju zawodowego i osobistego,
- 13) jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny, komunikatywny i ciekawy świata, asertywny, ma poczucie własnej wartości,
- 14) posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- 15) zna zasady ochrony zdrowia, również psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),

- 16) rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- 17) szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- 18) jest odporny na niepowodzenia,
- 19) integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

VI. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

Społeczność szkolną stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły. Osoby te współpracują ze sobą w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań. Celem społeczności szkolnej jest wszechstronna pomoc wychowankom w osiągnięciu dojrzałej osobowości. Dojrzałą osobowością cechuje się uczeń, który w swym postępowaniu zdolny jest otwierać się na innych ludzi, zachowując podstawową kontrolę własnych uczuć i dbałość o ich rozwój, oraz jest zdolny realistycznie oceniać swoje możliwości:

- 1) kultura osobista – zachowanie się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka (wyrażona przez postawę, słowa, strój, dbałość o estetykę pomieszczeń itp.),
- 2) pozytywne nastawienie wobec innych, życzliwość,
- 3) odpowiedzialność za drugiego człowieka,
- 4) wrażliwość na krzywdę innych ludzi,
- 5) dążenie do budowania więzi między pokoleniami (uczeń – nauczyciel, dzieci – rodzice, rodzice – nauczyciele),
- 6) tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach,
- 7) miłość i szacunek do Ojczyzny,
- 8) szacunek dla nauki i pracy, uczciwość, rzetelność, bezinteresowność,
- 9) zdolność do samodzielnego myślenia, szacunek dla prawdy,
- 10) odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych oraz środków masowego przekazu (umiejętność właściwego ich wykorzystania i wartościowania).

VII. CELE OGÓLNE

Program wychowawczo – profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Tarnobrzegu jest procesem jednolitym i spójnym, zintegrowanym z nauczaniem. Realizowany jest przez wszystkich nauczycieli w trakcie zajęć edukacyjnych i pozaszkolnych w ścisłej współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Opracowany został z uwzględnieniem:

- 1) wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- 2) wniosków z obserwacji nauczycieli,
- 3) dotychczasowych doświadczeń szkoły,

- 4) innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły,
- 5) obowiązujących aktów prawnych,
- 6) wytycznych organów nadrzędnych.

Celem programu jest zagwarantowanie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do rozwoju i samorealizacji, przygotowanie do wypełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Celem naszego kształcenia jest rozwój sfer:

- 1) emocjonalnej
- 2) fizycznej
- 3) społecznej
- 4) duchowej
- 5) intelektualnej
- 6) moralnej

VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Sfera emocjonalna- kształtowanie umiejętności wyrażania oraz radzenia sobie z emocjami, opanowywanie tremy,
- 2) Sfera fizyczna – dbałość o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny uczniów,
- 3) Sfera społeczna – rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych,
- 4) Sfera duchowa – kształcenie postawy twórczej,
- 5) Sfera intelektualna – rozbudzanie i rozwijanie uzdolnień oraz zainteresowań muzycznych,
- 6) Sfera moralna – uczenie nawyków dobrego wychowania, zasad kultury osobistej oraz szacunku dla dobra wspólnego.

IX. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- 1) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- 2) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 3) inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- 4) współpracuje z zespołem nauczycieli oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,

- 5) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 6) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- 7) współpracuje z zespołem nauczycieli oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- 8) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- 9) motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- 10) stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- 11) inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rada pedagogiczna/nauczyciele:

- 1) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- 2) dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- 3) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- 4) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych, szczególnie po okresie długotrwałej izolacji rówieśniczej np. w przypadku wystąpienia pandemii,

- 5) dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- 6) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- 7) uczestniczy w realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- 8) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- 9) reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- 10) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- 11) udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- 11) wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- 12) zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- 13) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- 14) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- 15) wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Rodzice:

- 1) współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- 2) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- 3) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,

- 4) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- 5) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- 6) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- 7) Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- 1) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- 2) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- 3) współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- 4) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- 5) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- 6) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- 7) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- 8) może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

X. ZADANIA DO REALIZACJI

ZADANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

- 1) motywacja do nauki i wszelkiej działalności szkolnej (system nagradzania za każde nawet najmniejsze osiągnięcia, wyróżnianie na popisach i koncertach),
- 2) psychoedukacja (spotkanie z psychologiem),
- 3) systematyczne informowanie rodziców o przejawach złego zachowania uczniów,
- 4) badanie i rozpoznawanie środowiska rodzinnego uczniów (wywiady środowiskowe, ankiety, rozmowy indywidualne),
- 5) zapobieganie niszczeniu mienia (ponoszenie materialnej odpowiedzialności za dokonane zniszczenia),
- 6) angażowanie uczniów w organizację imprez i koncertów szkolnych oraz działalność Samorządu Uczniowskiego,
- 7) troska o kulturę osobistą (uczenie zachowań dotyczących kultury życia codziennego oraz przestrzeganie ustalonych norm kontaktu w klasie i w szkole),
- 8) uczenie szacunku do drugiego człowieka,

- 9) współdziałał uczniów w organizacji imprez profilaktycznych (np. w sprawie organizowania i spędzania wolnego czasu, szkodliwości używek itp.).

ZADANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

Zadaniem każdego nauczyciela jest wykorzystywanie treści podmiotowych do kształcenia osobowości ucznia poprzez stwarzanie konstruktywnych sytuacji wychowawczych i właściwą postawę:

- 1) uczyć systematyczności, dokładności, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm, pracowitości,
- 2) podnosić poczucie wartości uczniów i dążyć do wypracowania przez nich umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz wyznaczania sobie celów i konsekwentnego dążenia do ich realizacji,
- 3) uczyć poprawnej komunikacji i współpracy w grupie,
- 4) zapoznać z zasadami kultury życia codziennego,
- 5) uczyć troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- 6) dostosować treści nauczania do realnych możliwości uczniów,
- 7) obserwować i analizować postępy uczniów,
- 8) utrzymywać współpracę z rodzicami i wspierać ich w wychowaniu,
- 9) organizować różne formy pomocy uczniom (np. pomoc koleżeńska w nauce)
- 10) organizować sytuacje wychowawcze (np. wycieczki, koncerty),
- 11) prowadzić na bieżąco dokumentację szkolną (dzienniki lekcyjne, arkusz ocen itp.),
- 12) doskonalić umiejętności wychowawcze (rady szkoleniowe, treningi komunikacji interpersonalnej),
- 13) propagować doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- 14) wspierać nauczycieli w pracy wychowawczo- pedagogicznej (konsultacje ze specjalistami, praca w zespołach samokształceniowych).

Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych.

Indywidualna relacja mistrz-uczeń w szkołach artystycznych stawia przed nauczycielami wymagania szczególne, związane z kształtowaniem **odpowiedniej** (pod względem dydaktycznym) oraz **bezpiecznej** (pod względem psychologicznym) interakcji. Lekcja indywidualna lub w małej grupie uczniów bezsprzecznie powinna być prowadzona z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania psychofizycznego uczniów oraz zagwarantowania dzieciom i młodzieży indywidualizowanego podejścia, w tym rozpoznawania ich potrzeb i możliwości oraz dostosowania do nich swoich metod pracy.

Tego rodzaju interakcja jest możliwa, jeśli nauczyciel wykorzystuje skuteczne sposoby porozumiewania się, oparte na takich umiejętnościach jak:

- 1) umiejętność słuchania ucznia,
- 2) reagowanie na jego komunikaty – zarówno werbalne jak i niewerbalne,

- 3) empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomową chęć poznania ucznia,
- 4) umiejętność rozpoznawania jego potrzeb poznawczych i innych m.in. społecznych, emocjonalnych czy motywacyjnych.

W komunikacji z uczniem zdecydowanie nie powinno mieć miejsca m.in.: obrażanie ucznia, wyśmiewanie go, ironiczne krytykowanie, katastrofizowanie i generalizowanie wynikające z zauważonych braków lub niedoskonałości w funkcjonowaniu i umiejętnościach ucznia, prześmiewcze porównywanie do innych. Tego rodzaju przykłady negatywnych komentarzy wpisują się w zachowania o charakterze przemocy psychicznej.

Niniejszy priorytet ma na celu uwrażliwienie nauczycieli, a szczególnie nauczycieli instrumentalistów, na wykorzystywanie w swojej pracy pełnego wachlarza kompetencji psychologicznych, które stanowią jeden z trzech fundamentalnych filarów kompetencji, obok kompetencji specjalistycznych i dydaktycznych, wymaganych od nauczycieli wszystkich szczebli i wszystkich typów kształcenia. Kompetencje psychologiczne w największym stopniu odwołują się do umiejętności empatycznej komunikacji opartej na podmiotowym i zindywidualizowanym traktowaniu każdego ucznia.

ZADANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

- 1) psychoedukacja dla rodziców (spotkania z psychologiem na temat stresu, radzenia sobie z emocjami i budowania pozytywnego obrazu własnej osoby),
- 2) aktywny udział w spotkaniach profilaktycznych celem wypracowania wspólnych działań,
- 3) profilaktyka domowa (przestrzeganie norm zachowań przez rodziców),
- 4) udział w wywiadówkach i zebraniach rodziców,
- 5) usprawiedliwianie nieobecności dziecka w szkole,
- 6) zainteresowanie postępami dziecka,
- 7) ponoszenie odpowiedzialności za zniszczenia dokonane przez dzieci,
- 8) pomoc w organizacji imprez szkolnych,
- 9) dbałość rodzica o higienę osobistą i wygląd dziecka w szkole.

XI. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI

Zadania ogólne: WSPOMAGANIE UCZNIA W JEGO ROZWOJU EMOCJONALNYM

Zadania szczegółowe	Cele	Formy realizacji
1. wzmacnianie więzi pomiędzy uczniami w klasie i szkole	UCZEŃ: - dobrze czuje się w klasie i szkole, - w relacjach między uczniami i nauczycielami panuje przyjazna atmosfera - uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu klasy i szkoły,	- przeprowadzenie rozmów (diagnoza wstępna) badającej samopoczucie uczniów w szkole - organizowanie wycieczek, koncertów i innych imprez integrujących uczniów
2. stwarzanie możliwości swobodnego wyrażania emocji, wątpliwości, prezentacji i kreowania	- potrafi bez lęku wyrażać swoje emocje i potrafi rozpoznać emocje u innych, - ma poczucie własnej wartości ,	- przestrzeganie praw ucznia i dziecka na terenie szkoły,

własnej osobowości	- umie opanować emocje podczas występów indywidualnych i grupowych.	- prezentacja na koncertach i popisach
3. uczenie nawyków dobrego wychowania i zasad kultury osobistej, uczenie szacunku dla dobra wspólnego oraz umiejętność kontaktowania się z ludźmi.	- przestrzega norm, zasad dobrego wychowania i zasad kultury osobistej, - troszczy się o wygląd klasy, szkoły i jej otoczenia, - cechuje się kulturą osobistą, umie nawiązywać kontakty interpersonalne.	- pogadanki na lekcjach dotyczące kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych i przestrzegania tych zasad podczas zajęć lekcyjnych, koncertów, wyjazdów itp.

Zadania ogólne: WSPOMAGANIE UCZNIA W JEGO ROZWOJU INTELEKTUALNYM

Zadania szczegółowe	Cele	Formy realizacji
1. zaspokajanie potrzeb edukacyjnych	UCZEŃ: - zdobywa wiedzę i umiejętności w stopniu na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje	opanowanie gry na instrumencie, wiedzy z zakresu teorii muzyki, zapoznanie się z literaturą muzyczną
2. stwarzanie uczniom możliwości rozwoju zainteresowań w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych	- potrafi rozpoznać swoje zainteresowania i je rozwijać, - potrafi rozpoznać własne zdolności intelektualne, artystyczne, predyspozycje oraz umie wykorzystać je do samorealizacji.	- gra na instrumentach - gry w zespołach kameralnych, - chór - zespół rytmiki
3. rozwijanie procesów poznawczych analizatorów: wzrokowego, słuchowego, kinestetyczno - ruchowego	- umiejętnie przyswaja wiedzę, - poprawnie wypowiada się i buduje struktury myślowe, - aktywizuje procesy myślenia, pamięć oraz koncentruje uwagę	podczas zajęć lekcyjnych, występów artystycznych, samodzielnej pracy w domu

Zadania ogólne: WSPOMAGANIE UCZNIA W JEGO ROZWOJU FIZYCZNYM

Zadania szczegółowe	Cele	Formy realizacji
1. stwarzanie warunków do kształtowania zdrowego stylu życia	UCZEŃ: - dba o własny rozwój fizyczny, sprawność ruchową, - troszczy się o swoje zdrowie poprzez: myślenie pozytywne, higieniczne nawyki (ruch, odżywianie, higiena osobista), - potrafi racjonalnie wykorzystać czas przeznaczony na naukę i wypoczynek.	w trakcie zajęć rytmiki; dostosowanie rozkładu lekcji do wymogów higieny szkolnej
2. dbałość o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie, 3. troska o prawidłowe trzymanie instrumentu i aparat gry	- ma prawidłową postawę podczas gry na instrumencie - prawidłowo trzyma instrument i doskonali aparat gry	obserwacja i korekta postawy podczas lekcji obserwacja i korekta trzymania instrumentu podczas lekcji oraz dbałość o aparat gry
4. rozwijanie koordynacji słuchowo- ruchowej	- posiada koordynację słuchowo- ruchową	podczas zajęć rytmiki i kształcenia słuchu
5. rozwijanie prawidłowego oddychania	- prawidłowo oddycha	- podczas zajęć rytmiki, kształcenia słuchu, chóru, gry na instrumentach dętych oraz podczas pracy w domu

Zadania ogólne: WSPOMAGANIE UCZNIA W JEGO ROZWOJU SPOŁECZNYM

Zadania szczegółowe	Cele	Formy realizacji
1. integracja ze środowiskiem lokalnym poprzez rozwijanie i umacnianie tradycji szkolnych i lokalnych	UCZEŃ: - ma poczucie przynależności do społeczności lokalnej, - realizuje potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym, - uczestniczy w imprezach regionalnych, lokalnych i szkolnych.	udział oraz współorganizacja popisów klasowych, koncertów szkolnych i pozaszkolnych dla środowiska
2. współpraca z rodzicami i innymi instytucjami na terenie miasta	RODZICE: - uczestniczą w życiu szkoły, chętnie kontaktują się ze szkołą i mają poczucie wpływu na życie szkoły, - wspierają działania szkoły, - interesują się pracą dziecka w szkole oraz jego postępami w nauce	udział rodziców w zebraniach, w imprezach szkolnych, pomoc w organizacji wyjazdów na konkursy. spotkania z rodzicami, omawianie problemów oraz próby ich rozwiązywania
3. stwarzanie uczniom możliwości współpracy w grupie	SZKOŁA: - wspiera wychowawczą rolę rodziny, - uczeń uczestniczy w różnych formach wspólnego muzykowania (chór oraz inne zespoły kameralne)	wspólne muzykowanie podczas zajęć i koncertów

Zadania ogólne: WSPOMAGANIE UCZNIA W JEGO ROZWOJU DUCHOWYM

Zadania szczegółowe	Cele	Formy realizacji
1. wzmacnianie uczuciowości uczniów	UCZEŃ: - przejawia zdolność do głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem, - nawiązuje przyjaźń, - jest koleżeński w stosunku do innych osób	pogadanki na lekcjach dotyczące uczuć, przyjaźni i kontaktów interpersonalnych
2. uwrażliwianie na piękno muzyki, poznanie dorobku kultury	- jest wrażliwy na piękno muzyki, poznaje utwory muzyczne oraz inne dzieła sztuki	słuchanie oraz odtwarzanie dzieł muzycznych
3. kształcenie postawy twórczej	potrafi zinterpretować słyszaną oraz wykonywaną przez siebie muzykę	indywidualna i grupowa praca z uczniem nad dziełem muzycznym

Zadania ogólne: WSPOMAGANIE UCZNIA W JEGO ROZWOJU MORALNYM

Zadania szczegółowe	Cele	Formy realizacji
1. kształtowanie szeroko pojętej kultury osobistej oraz szacunku dla dobra wspólnego	UCZEŃ: - przestrzega zasad i norm dobrego wychowania - troszczy się o wygląd klasy, szkoły i jej otoczenia, - umiejętnie dobiera strój na koncerty	pogadanki na lekcjach dotyczące kulturalnego zachowania się podczas lekcji, na koncertach
2. rozbudzanie wśród uczniów empatii, tolerancji oraz uczenie szacunku dla osób starszych	- jest otwarty na innych ludzi, akceptuje różnice między ludźmi jako coś naturalnego - odnosi się z szacunkiem do nauczycieli i osób starszych	pogadanki na lekcjach
3. kształtowanie postawy „nauczyciel – mój mistrz”	- jest otwarty i ufny wobec wymagań nauczyciela	- praca z uczniami podczas lekcji oraz samodzielna praca w domu
4. stwarzanie warunków sprzyjających podejmowaniu właściwych i odpowiednich decyzji oraz umiejętność oceny własnych zachowań	- stara się przewidzieć skutki swoich działań i ponosi ich konsekwencje, - potrafi dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia, - umie dokonać autoprezentacji.	- rozmowy z uczniami, - występy indywidualne i grupowe - wybory Samorządu Szkolnego

Wnioski

W ubiegłym roku szkolnym nauczyciele nie zaobserwowali żadnych zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Nauczyciele podczas wywiadówek uświadamiali rodzicom uczniów, aby zwracali uwagę na zdrowie fizyczne dzieci, zachęcali je do jak najczęstszej aktywności fizycznej. Uwagi i spostrzeżenia były również kierowane bezpośrednio do uczniów podczas lekcji, szczególnie dotyczące właściwej postawy przy instrumencie jak również podczas siedzenia w ławce. Współpraca pomiędzy nauczycielami przebiegała bez zastrzeżeń.

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA.
 - dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej. Wykaz publikacji znajduje się na stronie CEA.
2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych.
 - uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.**
3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych.
 - przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Na podstawie uzyskanych wyników opracowuje się plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.